

Motion till riksdagen 2011/12:Sf204

av **Christina Høj Larsen m.fl. (V)**

Krav på styrkt identitet som hinder mot familjeåterförening

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag till förändringar i utlänningslagen i enlighet med vad som anförs i motionen.
2. Riksdagen begär att regeringen genomför förändringar av 2 kap. 12 § och 13 § andra stycket utlänningsförordningen i enlighet med vad som anförs i motionen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att föra in i utlänningslagen en bestämmelse om fri bevisprövning.

Inledning

Migrationsöverdomstolen har genom flera domar år 2009 förändrat tillämpningen av utlänningslagen genom att fastslå att kravet på att utlänningar ska ha pass vid inresa och vistelse i Sverige är absolut såvida inte uttryckligt undantag angivits. Genom ställningstagande av rättschefen vid Migrationsverket den 11 mars 2010 har dessa domar bl.a. givits den konsekvensen att Migrationsverket inte ska utnyttja möjligheten att utfärda främlingspass med stöd av 2 kap. 13 § andra stycket utlänningsförordningen och förse passet med anteckning att identiteten inte är styrkt.

I dom den 17/3 2011 (UM 9536-10) har domstolen också slagit fast att barn som ansöker om att återförenas med sina föräldrar måste styrka att föräldern/ föräldrarna är barnets vårdnadshavare genom skriftliga handlingar. I dom den 12/5 2011 (UM 8325-10) har Migrationsöverdomstolen uttalat att det åligger Sverige enligt Schengenkonventionen att ställa krav på styrkt identitet som förutsättning för familjeåterförening, att gemenskapskodexen för gränspassage för personer föreskriver att identiteten ska styrkas vid gränspassage, att familjeåterföreningsdirektivet tillåter avslag på ansökan om fa-

Fel! Okänt namn på

miljeåterförening om den inte åtföljs av skriftliga bevis för familjebanden och bestyrkta kopior av resehandlingarna. Domstolen har också åter slagit fast sin tidigare tolkning om utlänningslagens innebörd i fråga om absolut krav på passinnehav och styrkt identitet.

Domstolen avslutar domskälen med följande konklusion:

Migrationsöverdomstolen är medveten om de problem att styrka sin identitet som finns för sökande bl.a. från Somalia. Det är emellertid inte möjligt för rättstillämparen att generellt eller för en viss grupp av sökande medge undantag från kraven på klarlagd identitet och pass. Sådana undantag åligger det lagstiftaren/regeringen att föranstalta om. Det är även en sak för lagstiftaren/regeringen att, om det anses att reglerna för utfärdande av främlingspass inte står i överensstämmelse med lagstiftarens intentioner, förändra dessa.

Migrationsöverdomstolens dom den 12 maj 2011 stänger oåterkalleligen dörren för varje förhoppning om att det ur humanitär synpunkt katastrofala rättsläget skulle kunna förändras genom praxis. Det är nu uppenbart att bl.a. de uppskattningsvis 1 500 somaliska barn, som tvingas leva åtskilda från sina föräldrar/sin förälder, under i många fall djupt inhumana och farliga omständigheter, inte kan få en positiv lösning av sin situation utan att utlänningslagen och utlänningsförordningen ändras. En sådan förändring är självfallet ytterst brådskande. Den oacceptabla situationen gäller inte bara de obefintliga återföreningsmöjligheterna mellan föräldrar och minderåriga barn utan också mellan makar/sambor och mellan andra nära familjeanknytningar.

Behovet av förändringar i utlänningslagen och utlänningsförordningen

Utlänningslagen innehåller inget explicit krav på styrkt identitet som förutsättning för rätt till familjeåterförening, men Migrationsöverdomstolen har med stöd av förarbetsuttalanden slagit fast att ett sådant krav gäller. Huruvida detta krav står i överensstämmelse med artikel 8, rätten till familjeliv i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna, har Migrationsöverdomstolen inte övervägt.

Det är således nödvändigt att genomföra en ändring i utlänningslagen för att förändra rättsläget och i lagen utmönstra kravet på styrkt identitet som förutsättning för familjeåterförening. Detta bör riksdagen begära hos regeringen.

Det kan också vara nödvändigt att se över bestämmelserna i 2 kap. utlänningslagen om passkrav och undantag från passkravet. Regeringen bör även genomföra erforderliga förändringar i 2 kap. 12 och 13 §§ utlänningsförordningen för att undanröja bristande passinnehav som hinder mot familjeåterförening. Detta bör riksdagen begära hos regeringen.

Det är också nödvändigt att införa en regel i utlänningslagen som uttryckligen slår fast att fri bevisprövning gäller i utlänningsärenden. Regeringen bör

Fel! Okänt namn på

återkomma till riksdagen med förslag om en sådan reglering. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 27 september 2011

Christina Höj Larsen (V)

Ulla Andersson (V)

Rossana Dinamarca (V)

Jacob Johnson (V)

Josefin Brink (V)

Wiwi-Anne Johansson (V)